

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vliv nezveřejnění údajů o dlužníkovi v insolvenčním rejstříku na běh lhůty pro podání přihlášek do insolvenčního řízení

V insolvenčním řízení obecně platí, že pohledávku věřitele vůči dlužníku lze do insolvenčního řízení přihlásit od zahájení insolvenčního řízení do uplynutí lhůty uvedené v rozhodnutí o úpadku. Lhůta stanovená rozhodnutím o úpadku pak ze zákona nesmí být kratší než 30 dní a delší než 2 měsíce. V případě, že úpadek dlužníka bude řešen oddlužením, je zákonná lhůta pro podání přihlášek do insolvenčního řízení stanovena toliko na 30 dní.[1] Věřitel má tedy poměrně krátkou dobu na to, aby zjistil, že jeho dlužník je v úpadku, a svůj nárok uplatnil přihláškou v rámci insolvenčního řízení.

Pokud věřitel nepodá přihlášku své pohledávky do insolvenčního řízení včas,[2] insolvenční soud k přihlášce pohledávky nepřihlédne a pohledávka věřitele nebude v rámci insolvenčního řízení uspokojena.[3] U oddlužení pak s sebou opožděné podání přihlášky nese i to riziko, že splní-li dlužník plán oddlužení a bude mu přiznáno osvobození od povinnosti platit své závazky, věřitel se ani po skončení oddlužení nebude moci úhrady své pohledávky domáhat.

Pozice věřitele je v rámci insolvenčního řízení o to ztížena, že ačkoliv je věřitel účastníkem řízení, ve většině případů není v postavení, kdy by mu písemnosti byly doručovány zvlášť. V insolvenčním řízení se písemnost primárně doručuje vyvěšením na úřední desce a současně jejím zveřejněním v insolvenčním rejstříku. Zvlášť, tedy prostřednictvím datových schránek či tradičně prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, je doručováno dlužníku, insolvenčnímu správci, věřitelskému výboru a navrhovateli, je-li osobou odlišnou od dlužníka. Ostatním osobám zúčastněným na insolvenčním řízení se rozhodnutí doručují zvlášť pouze v případě, že tak stanoví zákon.[4] Vyhláška o zahájení insolvenčního řízení, stejně tak jako rozhodnutí o úpadku dlužníka, však věřitelům doručována zvlášť není. Věřitelé, kteří chtějí přihlásit do insolvenčního řízení svou pohledávku za dlužníkem jsou tak zcela odkázáni na insolvenční rejstřík a je pouze na jejich bdělosti, zda bude jejich pohledávka do insolvenčního řízení přihlášena včas.

Insolvenční rejstřík je dle zákona charakterizován jako informační systém veřejné správy, jež je přístupný na internetu. Vychází z principu informovanosti účastníků a dalších osob o insolvenčním řízení a poskytuje všem osobám klíčové informace o rozhodnutích soudu i dalších písemnostech obsažených v insolvenčním spisu.[5] Do insolvenčního rejstříku se pak zapisují povinné údaje o dlužnících uvedené v ust. § 420 insolvenčního zákona. V případě, že je dlužníkem fyzická osoba, je v insolvenčním rejstříku uvedeno její jméno, bydliště a rodné číslo, případně datum narození, nemá-li rodné číslo. Pokud jde o fyzickou osobu, která je zároveň podnikatelem, uvádí se v insolvenčním rejstříku dále dodatek odlišující její firmu, místo podnikání a identifikační číslo. U právnických osob se pak zapisují údaje v podobě názvu nebo obchodní firmy, sídla a identifikačního čísla.[6] Tyto údaje je insolvenční soud povinen zapsat do insolvenčního rejstříku, jakmile nastanou účinky zahájeného insolvenčního řízení,[7] nejpozději však do 7 dnů od tohoto okamžiku. V případě, že v insolvenčním návrhu nejsou všechny povinné údaje uvedeny, insolvenční soud je povinen si sám tyto údaje obstarat. Ne vždy jsou však na počátku zahájení insolvenčního řízení veškeré údaje o dlužníkovi známy a ne vždy se je také podaří dohledat. Může tak nastat situace, kdy některé povinně zapisované údaje o dlužníkovi v insolvenčním rejstříku absentují.

V případě, že insolvenční rejstřík neobsahuje veškeré údaje o dlužníkovi, může být pro věřitele obtížné svého dlužníka řádně identifikovat. Nadto pokud věřitelé využívají k vyhledávání svých dlužníků programy, které pracují s identifikačním číslem nebo rodným číslem dlužníka jako jedinečným identifikátorem, často nastane situace, kdy věřitel v případě neuvedení těchto údajů v insolvenčním rejstříku vůbec nezjistí, že ve věci jeho dlužníka je insolvenční řízení vedeno, případně se tak dozví až po uplynutí lhůty pro podání přihlášek do insolvenčního řízení.

V dané věci pak vyvstává otázka, zda je možné odmítnout opožděně přihlášku pohledávky věřitele za situace, kdy v insolvenčním řízení nebyly řádně zveřejněny veškeré údaje o dlužníkovi. K dané problematice se již vytvořila konstantní judikatura obou vrchních soudů, dle které lhůta pro podání přihlášek počne věřiteli běžet jen za předpokladu, že veškeré informace o dlužníkovi byly řádně zveřejněny v insolvenčním rejstříku tak, aby počátek běhu lhůty mohl být věřitelem zjištěn prostřednictvím automatického vyhledávání, jež je součástí tohoto rejstříku.[8] Pokud tedy nebudou řádně zapsány do insolvenčního rejstříku veškeré údaje o dlužníkovi,[9] lhůta pro podání přihlášek nepočne běžet.[10] Lhůta stanovená rozhodnutím o úpadku pro podávání přihlášek pohledávek do insolvenčního řízení počne věřitelům běžet až v okamžiku, kdy budou v insolvenčním rejstříku řádně zveřejněny údaje o dlužníkovi.[11]

Jsou-li tedy před rozhodnutím o úpadku zveřejněny v insolvenčním rejstříku všechny údaje o dlužníkovi, je věřitel vázán lhůtou pro podání přihlášky stanovenou v rozhodnutí o úpadku a opožděně podaná přihláška bude odmítnuta. Pokud však ani po rozhodnutí o úpadku nejsou řádně zveřejněny zákonem stanovené údaje, lhůta pro podávání přihlášek věřitelům nepočne běžet. Pokud soud v insolvenčním rejstříku řádně nezveřejní údaje o dlužníkovi (ani tak neučiní dodatečně v průběhu řízení) jsou věřitelé oprávněni podávat přihlášky po celou dobu insolvenčního řízení až do nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení konkurzu či jiného rozhodnutí, jímž se insolvenční řízení končí, byť by lhůta stanovená rozhodnutím o úpadku již uběhla. Za daných okolností nelze přihlášku pro opožděnost odmítnout a věřitel tak může úspěšně uplatnit své právo na přihlášení své pohledávky do insolvenčního řízení.

Ke změně běhu lhůty pro podávání přihlášek by došlo v okamžiku, kdy by insolvenční soud po rozhodnutí o úpadku dodatečně zveřejnil chybějící údaje o dlužníkovi. V tomto případě by lhůta stanovená rozhodnutím o úpadku počala věřitelům běžet dnem následujícím po dodatečném zveřejnění údajů o dlužníkovi v insolvenčním rejstříku. Pokud by přihláška pohledávky byla podána až po uplynutí této lhůty, soud by danou přihlášku pro opožděnost odmítl. Při dodatečném zveřejnění údajů o dlužníkovi však v praxi bude obtížné zjistit počátek a konec běhu lhůty pro podávání přihlášek, neboť z insolvenčního rejstříku není zřejmé, kdy a k jakým změnám údajů o dlužníkovi došlo. Možným řešením by pak bylo zveřejnění úředního záznamu obsahujícího údaj o okamžiku zveřejnění chybějících údajů o dlužníkovi, čímž by byl postaven na jisto počátek běhu lhůty pro podávání přihlášek. Lze však konstatovat, že ani výše uvedené okolnosti nic nemění na pozici věřitele, který o dodatečném zveřejnění údajů o dlužníkovi a počátku běhu lhůty pro podávání přihlášek nebude insolvenčním soudem vyrozuměn, a bude tak záležet pouze na něm, zda stihne svou pohledávku v insolvenčním řízení včas přihláškou uplatnit.

Mgr. Jana Petruš

[1] Viz ust. § 173 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen insolvenční zákon).

[2] Lhůta stanovená soudem pro podání přihlášek do insolvenčního řízení je svou povahou lhůtou procesní, postačí tedy, pokud věřitel poslední den lhůty předá svou přihlášku orgánu, který je

povinen ji doručit insolvenčnímu soudu.

[3] Přihlášku pohledávky k níž se nepřihlíží insolvenční soud odmítne postupem dle ust. § 185 insolvenčního zákona.

[4] Ust. § 71 a násl. insolvenčního zákona.

[5] Viz ust. § 419 insolvenčního zákona a usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. 2. 2011, sp.zn. 3 VSOL 494/2010, dostupné >>> [zde](#).

[6] Viz ust. § 420 insolvenčního zákona.

[7] Insolvenční řízení je zahájeno okamžikem, kdy insolvenční návrh dojde soudu. Účinky zahájeného insolvenčního řízení nastávají až okamžikem zveřejnění vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku.

[8] Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 21. 2. 2011, sp.zn. 3 VSOL 494/2010, dostupné >>> [zde](#).

[9] V praxi se nečastěji setkáme s absencí rodného čísla či identifikačního čísla dlužníka.

[10] Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne ze dne 26. 6. 2012, sp.zn. 2 VSOL 365/2012, dostupné >>> [zde](#).

[11] Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 2. 2011, sp.zn. 2 VSPH 1193/2010, dostupné >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Úmyslně zkracující právní jednání mezi dlužníkem a osobou blízkou](#)
- [Nejvyšší soud ČR: Úhrada úroků ze zápůjčky jako zvýhodňující jednání? Klíčový výklad k § 241 odst. 5 písm. b\) insolvenčního zákona](#)
- [K postavení zajištěného věřitele v insolvenčním řízení](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Promlčení pracovněprávních pohledávek postavených na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou](#)
- [Preventivní restrukturalizace](#)
- [Odpovědnost státu za nesprávný úřední postup exekutora: Je stát skutečně „posledním dlužníkem“?](#)
- [Odstoupení od smlouvy v insolvenčním řízení](#)
- [Zřízení exekutorského zástavního práva - právní rámec, dopady a judikatura](#)
- [Novela nařízení o insolvenčním řízení nabyla účinnosti - jaké přinesla změny?](#)